

BÉKEHARANG

A PÜSPÖKI METHODISTA EGYHÁZ HAVI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ EGY ÉVRE 4 PENGŐ MELLÉKLETTEL EGYÜTT.

AMERIKÁBAN AZ ELŐFIZETÉSI DIJ 2 DOLLAR. TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÖNK.

SZERKESZTŐSÉGI ÉS KIADÓHIVATAL:

WALLRABENSTEIN JAKAB, BUDAPEST, VI. FELSŐERDŐSOR 5. II.

„Methodista diákonisszák.“

Sajnálom, hogy a »Ref. Figyelő« szept. 24-én reuti cím alatt megjelent cikke csak most került a kezembe.

A műtben ért tamadásokra s ellenve-
tésekre nem akarok most visszatérni. »Duo-
bus litigantibus tertius gaudet«. Magyaror-
szagon sok »harmadik« van, aki örül, ha pro-
testansok veszekednek. Nem is akarok ab-
ban a hangnemben írni, melyben a »Ref.
Figyelő« írt rólunk. Minden mentegetőzése
dacára is kiérezni, hogy szeret disputálni
s hogy a methodismust lebecsüli. A szabad-
egyházbeli ember megszokta ezt a bánásmó-
dot. Más protestáns országokban is leki-
csinyelték azelőtt a szabad egyházbelieket,
ma sajnálják s szégyenlik, hogy ezt megtet-
ték. Mi szeretnők, ha a hazai református egy-
ház, a maga külföldi összeköttetéseire való
tekintettel, velünk szemben más álláspont-
tot foglalna el s szélesebb látókörű lenne.

A magyar methodista egyháznak nincsen
diakonissza munkája. De 60 év óta van Né-
metországban, Svájcban, Ausztriában egy
nagy diakonissza intézmény, melynek neve
»Bethánia egyesület«. Legalább 1000 diako-
nisszája van. Ennek a diakonissza intéz-
ménynek nagy kórházai vannak Frankfurt-
ban, Hamburgban, Berlinben, Nürnbergben,
Zürichben, Lausanneban. Ezenkívül üdülő-
telepeket, gyermekgondozókat tart fenn. Ez
az egyesület, melyet methodista prédikáto-
rok alapítottak, teljesen autonóm testület.
Ez az autonóm testület azelőtt 16 évvel
egy állomást létesített Budapesten két dia-
konisszával, akik előbb a budapesti reformá-
tus egyház szolgálatában álltak. Az illető
diakonisszák methodisták ugyan, de az a
tény, hogy más egyház szolgálatába állottak,
bizonyítja, hogy a diakonissza egyesület tel-
jesen független a methodista egyháztól.

Ennek az egyesületnek f. é. szept. végéig
a Margitkört 12. sz. alatt volt az otthona.

Tehát egy teljesen önálló, szabad dia-
konissza állomás működött már 16 év óta
s most egyszerre ez a nagy lárma, mivel egy

ujságíró egyoldalú információt adott. Ko-
moly lapok lelkiismeretes írói előbb kompetens
helyeken szöktak érdeklődni.

Tény az, hogy a magyarországi metho-
dista egyháznak is van pár év óta egy dia-
konissza bizottsága, mely előkészíti a dia-
konissza munkát. Mint egyház kiküldöttünk
Svájcba néhány testvérnőt kiképzés céljából,
akik most gyülekezeti munkát végeznek. —
Nincs okunk munkánkat titokban, vagy álarc
alatt végezni. Csak azt óhajtjuk, hogy ne
hozzanak helytelen közleményeket nyilván-
osságra, melyek megmérgezik a levegőt,
ha utólag helyre is igazítják.

Funk Márton,
a magyar methodista egyház
superintendense.

Szerkesztő megjegyzései:

Positive nem tudjuk, de sejtjük ki lehet
az a cikkíró, aki (b.) jelzéssel szokta támadó
cikkeit aláírni. Arra a megjegyzésére: »az
kivánjuk, hogy mindig, mindenütt nyílt
zászló alatt folyják« propagandánk, azt vála-
szoljuk, hogy viszont mi is kívánnók, hogy
ne álnév mögé rejtőzzék, hanem álljon élénk
nyílt sisakkal s úgy támadjon.

Egy másik megjegyzésére: »a methodiz-
musnak magyarországi felekezeti térjeszke-
dését egészen be kellene szüntetnie.« azt vá-
laszoljuk, hogy mi előbb szintén 400 évig
tűrjük a bántalmazásokat s megvetéseket.
A református egyházat és vezetőit bizonyos
oldalról szintén bántják folyton s egy elfog-
ult ujság azt írja, hogy semmi szükség
az ezeréves hazában a több felekezetre, még
a református egyházra se, legjobb lenne, ha
minden magyar ember az egyedül üdvözítő
katholikus egyház tagja lenne, mert egyedül
ez jogosult arra, hogy a primhedűt játsza.

Mi tudjuk, hogy (b.) cikkírónak is fáj,
ha a felekezeti elfogultság így ír a ha-
zai református egyházzal s megakarja tőle
vonni a létjogosultságot. De kérjük, nem
veszi testvérlapunk észre, hogy velünk metho-
dista magyarokkal pont ugyan úgy bá-

nik (b.), mint a nem protestáns sajtó a protestánsokkal?

Mi hisszük és valljuk, hogy a hazai ref. egyháznak dicső multja, mátyrjai, tanárai, tanítói, papjai, értékes világi elemei, ennek a csonka országnak Istentől rendelt pillérei. Általunk meg nem határozható isteni rendeltetése van e hazában, az ujjáébredő, evangeliomi alapokra helyezkedő, tagjait az élő Krisztussal való benső hitéletre nevelő református egyháznak, mely az utóbbi években oly benső, szép kapcsolatokat teremtett a világprotestantizmussal.

A világprotestantizmusban pedig mi methodisták is 40 milliónyi taglétszámmal képviselve vagyunk.

Mért mondja s írja akkor (b.), hogy nekünk nincsen hivatásunk; hogy mi »zavarjuk« az evangeliom ügyét, s »bizalmatlanságot« ébresztünk a missziói lelkületű emberekben?

Engedje meg (b.), hogy mi is kifejezhessük kívánságainkat: Revidálja (b.) a methodismusról megalkotott téves nézeteit, mert különben ugyanabba a hibába esik ugyanabban a hangnemben fog ezentúl is írni rólunk, mint a »Szív« ujság szokott írni a reformátusokról. Ezt pedig tudja (b.) is, hogy a legnagyobb felekezeti elfogultság s rövidlátás s egyuttal történethamisítás. Kívánóiok, hogy (b.) a 400 éves bátyánk, ne nézze ferde s féltékeny szemmel 200 éves öcsét, ha az is erősödik s növekedik. Mi örülünk, ha bátyánk családja gyarapodik,

sokasodik, hírre, tekintélyre, befolyásra tesz szert. De ne vegye fölünk bátyánk rossz néven, ha mi is akarunk, mint nagykoruak családát alapítan, gyarapodni, fejlődni. — Nemcsak neki volt szabad e hazába jönni, s embereket boldogítani, de nekünk, az öcsésének is ide kellett jönni munkálkodni, mert így akarta az Isten, így rendelte! Az Ő kezében kálvinizmus és methodizmus esz-köz arra, hogy a magyar népet hívő gyermekévé tegye! Béke velünk! W. J.

H I R E K.

— »Csendesnapok« Budakeszin. Mint eddig minden évben, az idén is megtartottuk budakeszi üdülőnkben augusztus végétől szeptember 12-ig. Először a német nyelven beszélő testvérnök gyülekeztek össze a csendes napokra, kiknek Funk M. budapesti superintendens és Sibner zürichi prédikátor szolgált naponta háromszor az igével. A német testvérek után a magyar testvérek gyülekeztek össze, kiknek első nap Liebstockel, angyalöldi prédikátor, majd Wallrabenstein J. budapesti prédikátor szolgált az igével. Úgy a német, mint a magyar »csendes napok« elérték céljukat. A szemekben ragyogó könnyek, a sírás és zokogás közt elmondott vallomások s bizonyágtévések mutatták, hogy Isten Lelke megérintette a hallgatók lelkét s mélyebben vezette be Isten Igéjének titkaiba. Ujult erővel s mélyebb hittel

Karácsonyi történet a hegyek közt.

Közeledett a karácsony s mi öcsémnel, napról-napra számolgattuk az időt, s kíváncsiak voltunk, mit hoz a Krisztkindli.

Nagyanyánk, aki minket felnevelt, hetenként legalább kétszer beszélt Jézuskáról, hogy mennyire szereti a jó gyermekeket, s hogy tegnap este is benézett az ablakon, hogy jók és engedelmesek vagyunk-e? »Jézuska azonban bosszankodott, amiért ti már ismét elszakítottátok a bőrnadrágtokat«, — mondta nagyanya. De hönnan tudhatta ezt már megint, gondoltuk! A bőrnadrág! Mennyi bajunk volt már e miatt a csúf ruhadarab miatt! Mikor az öreg Márton Rozsnyóról meghozta, akkor szép, puha és fényes volt, mint a fekete bársony, de csakhamar piszkos, szürke színű lett, a térdhajlason pedig magas pupok képződtek, amelyek megkeményedtek és idővel elszakadoztak. Nagyapa aztán úgy vigasztalt, hogy a jövőben a hibás, könnyen szakadó helyeket, a bőrnadrágon, bádorgból csináltatja meg.

»Mondott még valamit Jézuska?« —

kérdezte a kis öcsém. »Persze még sok mindent mondott, csak hogy már elfeledtem.« »Mondott valamit a felső padlásablakról?« — kérdeztem én.

A nagyanya felfigyelt.

»Az ám«, szólalt meg kis vártatva nagyanya, »azt is kérdezte, ki törte be az ablakot?« »Én nem«, szólalt meg öcsém.

Ezzel persze én úgy álltam ott, mint tettes.

»Miképpen történt ez?« kérdezte nagyanya, mialatt engem szigorú pillantással végig nézett.

»A villámhárító hegyét akartam eltalálni egy hólapdával s a hólapda az ablakot találta!« ismertem be bűnömet.

»Na meg is mondom Jézusnak, hogy a villámhárítóra lövöldözöl hólapdával.«

»Mit mondott még Jézuska?« kérdeztük mindketten, de a kérdés nem hangzott úgy, mint ha tiszta lelkiismeretből jönne, mert nagyanya nagy fontolkodóan mondta: »Jézus még sok mindent tud ám, csak nagyon vigyázzatok, mert majd nem hoz karácsonyra semmit!«

Mi aztán jól megfontoltuk a dolgot s nem löttünk hólapdát a fényes villámhári-

távoztunk Budakeszről, ahol igazán »Tábor« órákat éltünk át s mondhattuk Péterrel: »Jó itt lennünk«. Jó volt ott lennünk. De még annál is jobb, tudnunk, hogy Jézusunk mindenütt velünk van. Jövőre idejekorán fogjuk lapunk olvasóit értesíteni, mikor tartjuk ezeket a »csendes napokat«. A magyar testvérek felvetették azt az eszmét, hogy ne csak nők részére, hanem férfiak részére is rendezzünk ilyen »csendes napokat«. Megteszszük.

Isten áldja meg a szívekbe elhintett drága igéket, hogy minden részvevő több gyümölcsöt teremjen.

— **A brit és külföldi bibliatársulat** 125 éves fennállásának emlékünnepeit október 20-án, a Vigadó nagytermében ünnepelték a hazai prof. felekezetek. Zsúfolásig megtelt a terem ünneplőkkel. *Czeplédy S.* és *Józsa Miklós* imádkoztak. *Hegedüs L.* ny. miniszter vallást tett Jézusról, mondván: nélküli nincs boldogság s nincs feltámadás. *Raffay* ev. püspök rövid felszólalásában méltatta a biblia jelentőségét. *Dr. Thaly L.* szép költeményben mutatta be, mit jelent számunkra a »könyvek könyve«, a biblia. *Id. Victor János* egy 200 tagból álló énekkart dirigált s *Haig*, a berlini bibliatársulat, angol nyelven számolt be arról, mily nagy credményeket ért el a bibliatársulat az egész földön, a bibliaterjesztése terén. Legörvendetesebb, hogy Magyarországon fogyott az elmúlt évben a legtöbb biblia. Nekünk magyaroknak bibliás néppé kell lennünk.

Prédikátor konferencia Budapesten okt. 29—30-ig.

Szükségét éreztük annak, hogy még mielőtt megkezdzenék a komoly téli evangélizáló munkát, összejöjjünk fővárosunkban, hogy a testvéri imaközösség és a szentírás fölötti együttes elmélkedés által megerősödve, kezdjük meg a munkát. Különösen értékesé tették számunkra e napokat: *Scharppf Pál* frankfurti theol. tanárunkkal való együttlét.

29-én délelőtt 9 órakor tartott Funk Márton superintendens Titus 1-ről áldásos bibliaórát, amelyben kiváltképpen kiemelte az apostolnak apostolságáról való bizonyosságát. Ez az elhivatás felől való bizonyosság adhatja csak meg az Úr szőlőjében dolgozó munkásnak azt a kitartást és erőt, amit a munka nehézségei megkövetelnek.

Délután fél 3 órakor tartott *Dr. Wallrabenstein Ferenc* orvos bibliaórát Titus 2-ik részéről. A példakép fontosságát tárta elénk az előadó. Ha valakinek fontos jó példával előljárni, akkor éppen a prédikátort legfőbb kötelessége. *Spurgeon* a prédikátort a torony órához hasonlította, amelyre az egész város figyel.

30-án délelőtt 9 órakor tartott Szalos Artur dr. bibliamagyarozatot Titus 3-ik részéről. Ebből a magyarozatból csak azt az egy főgondolatot szeretném leközölni, hogy Istenünk előtt semmi érdemünk nincs. Ha

tóra és nem törtünk be ablakot s nagyon ki-méltük ám a bőrnadrágot is! No meg szorgalmasan lapátoltuk naponta a havat az ajtó előtt, egyszóval, most olyan jól viseltük magunkat, hogy nagyanya is meg volt velünk elégedve s azt mondta: »Csak imádkozzatok, hogy ne haragudjon reátok Jézus! Most már ugylátom, jó és engedelmes gyermekek vagytok végre!«

Megjött a szent karácsonyest. Az ablakok kivilágítva mindenütt. Az ablakunk felső részéről egy szép szárnyas angyalka lebegett; körülte hat karácsonyi lámpa fénylett, jelezve a megváltó világosságot, melyet Jézus születése által földünkre hozott. A szoba közepén állott a gyönyörű karácsonyfa, telis-tele aggatva: aranyalma, aranydió, mogoró, borsos és cukros kalácsal és sok-sok más-sal. Az asztalon nagy tálban gőzölgött a sült malacfej és savanyú káposzta. Mi gyermekek persze nyugtalanul vártuk az étkezés végét, mivel akkor szokott a Krisztkindlinek jönni az ajándékokkal.

Vége lett az étkezésnek is. A szobában ünnepélyes csend. Nagyanya még nem volt bent, bizonyára az istállóban a teheneket etette. Egyszerre erősen szólt a csengetyű

s az ajtókilincs zörög. Az ajtó kinyílik s a csengő csengése mellett egy csodás alak ugrik a szobába. Gyapjas fehér birkabőrbe, tele aggatva csengetyűkkel s egy megrakott karkosárral, a feje vastag kendőbe burkolva — így jelent meg a Krisztkindli.

Nagyapa felkelt s átvette tőle a kosarat. Mi gyermekek nem bátorkodtunk odamenni, Egy mély titokzatos hang hallatszott most a vastag gyapju kendőből. »Hol vannak a gyerekek?« Mi félve léptünk előre.

»Tudtok-e imádkozni??« kérdezte. — »Igen« válaszoltuk. »Akkor imádkozzál!« Én összetettem kezem és mondtam:

Kis gyenge gyermek vagyok még,

Erőm hamar elfogy,

De boldog lenni szeretnék,

Csak azt nem tudom hogy.

Zavaromban azt gondoltam asztali imát mondok.

»És te?« fordult öcsémhez. Ő is imádkozott mint én. »Szófogadók voltatok-e? Vigyázatok a bőrnadrágtokra? Fogtok-e még ablakot beverni?« »Nem, nem akarunk többé engedetlenek lenni!« »Akkor jöjjetek együtt ide!« Ezután levette a kosár födelét és ebből lassacskán láthatóvá vált egy falovacska,

nagyravágyásunknál, gögünknel ezt az igazságot tartjuk szemünk elé, nem fog neheziinkre esni újból megalázkodni.

Részletesebben kívánok beszámolni dr. Scharpff Pál dr. 29-én (délelőtt) és 30-án délelőtt tartott Jeremiás prófétáról való előadásairól.

Rövid vázlatban ismertette velünk Jeremiás életét és korát, rátért a prófétának elhívására. Jer. 1—5. alapján tudjuk a próféta szavaiból, hogy ő biztos volt afelől, hogy az Úr már anyja méhében választotta ki magának prófétául. És ez az elhívása föli bizonyosság serkentette őt munkára és emelte föl, ha a nehéz teher következtében ellankadtak lábai. A zsidó népnél a névnek nagy jelentősége volt. Nem azért neveztek egy gyermeket Pálnak, avagy Jakabnak, mert talán az apának vagy keresztapának volt ez a neve, hanem a legtöbb zsidó isteni sugallatra keresztelte el gyermekét és akkor az a név úgy a gyerekekre, mint sok esetben az egész népre nagy jelentőséggel bírt. Jeremiás, ami annyit jelent: »Isten elvet«, már a nevében megtudhatta, hogy népére már csak az ítélet, az Istentől való elvetés vár. Ez volt feladata, hirdetni ezt az ítéletet.

Kérdezhetné valaki, honnan merítette a próféta alapigéjét beszédjeihez, tudván azt, hogy akkor még nem volt biblia, amelyet elővehetett volna és kereshetett volna abban egy megfelelő alapigét. Tisztában kell len-

kis kocsival. Elkiáltottam magam: »óh ezt én akarom!« »Nem bánom, legyen a tied« felett a Krisztkindli. Aztán kihuzott egy kis muzsikát. Azt odaadta öcsémnek. »Kedves Krisztkindli, hol van a hegedü vonója?« kérdé az öcsém. A Krisztkindli kutatott a kosárban. Egyszer csak ezt hallottuk: »na ilyent!« kiáltott emberi hangon, »az a »füles« nem csomagolta hozzá a vonót!«

Ami ezután történt, soha sem felejttem el. Alig hogy a Krisztkindli az ő természetes hangját hallatta, rögtön felismertük nagyanyát. Nagyapa nem tarthatta vissza a nevetést; oly hahotával nevetett, hogy a jelenlevő nagybácsik és nagynénik is vele együtt nevettek. »Nagyanya!« kiáltottuk egyszerre s már ki akartuk az öltözékből bontani, amikor felkapta kosarát s eltűnt. Egy negyedóra mulva bejött nagyanya a legnagyobb nyugalommal. Mi nagy örömmel futottunk elébe s nagy szeretettel karoltuk át. Hangját csalhatatlanul felismertük.

Ezentul soha senki nem használta e szót: »füles.«

Ez volt az utolsó eset, hogy a Krisztkindli személyesen jelent meg nálunk.

Hans Siegert nyomán:
Krausz Etelka V. Becskerek.

nünk avvall, hogy a próféta nem volt alkalmazottja, vagy lelkesze egyházának. Nem tartott rendszeres istentiszteletet a zsinagógában, hanem alkalmi szónok volt, aki minden kedvező alkalmat megragadott, hogy népének hirdesse Isten akaratát. És ezekre az alkalmakra egyenesen Istentől nyeri az ígét, amit hirdetni kell. Ezáltal, hogy Istentől direkte kapta alapigéjét, szoros összekötetésben maradt Istenével. Ő Isten »szája«, amint olvashatjuk is sok helyen könyvében. Innen is van az ő szavainak az eredetisége.

Minden csodálatosság mellett, hogy ő direkte Istentől nyeri alapigéjét, mégis egész természetes uton megy ez végbe. Ennek megvilágítására csak pár példát ragadunk ki könyvéből. 1—13-ban a forró fazék számára simboluma Isten haragjának, amint azt az észak felől Izraelre törő népek által népén kitölti. 19-ik fejezetben a fazekas munkájában nagy jelentőségű szimbolumot látva, a cserépkorsó eltörése által példázza Jeruzsálem pusztulását. A 24-ik fejezetben Juda népének jobb és rosszabb része a jó és a rossz. Fügek jelképe alatt példáztatik. Mindezen köznapi dolgokban ő isteni igazságokat látott jelképezve, fölismerte a leg-egyszerűbb dolgokban is Isten kezét. Mi a legtöbb esetben csak a különös dolgokban gondoljuk Istent fölfedezhetni, pedig Ő még ma is sokszor szól hozzánk ilyen egész »csekély« »semmit mondó« dolgok által.

Hol prédikált a próféta? Már említettük, hogy alkalmi beszédeket tartott. Társaságokban, kedélyes esteken, egyszer csak fellépett és leadta mondanivalóját, majd aztán elment. Jeruzsálemben való házilátogatásai alkalmával meggyőződött népének hitetlenségéről, amelyet azután ostorozott is.

Ha prédikációinak külső alakját vesszük szemügyre, azt tapasztaljuk, hogy korának legkiválóbb költője. A könyvének fele a leg-zebb héber költészet.

Sokszor azonban a prédikációja nem más, mint csak egy jelképes cselekedet. Például, amikor összetöri a nagy tömeg előtt a cserépkorsót, vagy pedig az igának a nyakába való vétele által, amellyel népének babiloniai fogságát akarja jelképezni.

Prédikációiban, akár szó által, akár tett által mindenkor fölszólítja népét, hogy a bűn útjáról térjen le és forduljon Istenéhez. Vagyis bűnbánatot és Istenbe vetett hitet hirdet. Hogy ezt a célját elérhesse, különböző utakat választ magának. Egyszer Isten ítéletének a hirdetése által, máskor Isten nagy szeretetére való felhívás által. Rámutat arra az új szövetségre, amit Isten népével kötni akar.

Summája pedig összes prédikációinak: Isten valósága. Mindenütt Ő munkálkodik, az Ő keze igazgat mindent. Önkéntesen is

Jézus szavaira kell gondolnom: »még egy hajatok szálát sem görbithetik meg a ti mennyei Atyátok akarata nélkül.«

Nékiünk Isten még sokkal több bizonyítékot adott valóságáról, mint a prófétának, elég ha csak Jézusra utalok, legyen a mi hitünk is ilyen rendületlen Isten valóságába és pedig valósága mint szerető mennyei Atya a Jézus Krisztusban. Csak ez a hit ad szilárd talajt lábunk alá. *Hecker Henrik.*

=====

A szeretet nem önző.

Egyderék jóra való bányász, a maga szorgalmával megnyerte a bányatulajdonos szeretetét. A tulajdonos, hogy szeretetét kimutassa, könnyebb beosztást akart a bányásznak juttatni. De ez nem fogadta el, hanem azt mondta: »Adja ezt a könnyebb munkát az én betegetes társamnak, aki nagyon is rászorul, hogy könnyebb munkahelyre kerüljön. különben rámegy az élete, pedig felesége és gyermekei vannak, akiknek még nagy szükségük van a kenyérkereső apára!« A tulajdonos nagyon meghatotta ez az önzetlen szeretet s mindkettőnek könnyebb foglalkozást adott. A többi bányász pedig ettől fogva még jobban szerette önzetlen társát. Igen, ha tényleg Jézus követője vagy, mutasd meg önzetlen cselekedeteiddel, hadd lássák, hadd érezzék embertársaid! Ne azt tudják, hogy ilyen vagy olyan felekezetnek vagy gyülekezetnek a tagja vagy, ne azt lássák, hogy hányszor jársz évente vagy hetenként templomba, hanem azt lássák s azt tudják meg rólad, hogy mindenkivel szeretsz, faj és felekezeti különbség nélkül. Ha egyszer ezt látják felebarátaid, akkor ők maguk fogják rólad azt mondani, hogy te tényleg Krisztus követője vagy! De maga Mestered is azt fogja mondani, hogy hűséges tanítványa vagy, mivel az Ő nyomdokaiba léptél!

=====

Hű mindhalálig.

Az edinburghi természettudós Drummond írja egyik művében: »Sohasem fogom elfelejteni azt a benyomást, amit a Livingstonii missziói állomás tett rám, mikor hajónk ott kikötött. Egy szép kerten át vezető gyalogösvényen lépkedtem a szép fehér házikók felé. Bementem a legszebbikbe, amiről sejtettem, hogy a misszionáriusé lehetett. Szép butort találtam benne: asztal, szék, orvosságos szekrényke, tányérok, csészék, minden a maga helyén. — de a misszionáriust nem találtam sehol. Átmentem a szomszéd házba, ami iskola volt. Ott álltak a padok, a falitáblák, de nem volt tanító s nem volt gyermek. Bementem a kovácsműhelybe.

Ott volt az üllő, a kalapács s a többi munkaeszköz, de nem volt kovács. Így mentem házróll-házra, minden a legnagyobb rendben, — de sehol sem volt egy élő lény sem. Végre egy bennszülöttre akadtam, aki az erdő felé vezetett s meginutatta a sírhantokat, ahol pihentek mindazok, akik hazát, családot elhagyva, kijöttek a pogányokhoz, hogy őket az Úrhoz vezessék s itt haltak meg, hűségesen kitarva mindhalálig!«

Amikor ilyeneket olvasunk, szinte eltörpül e mellett az odaadó, áldozatkész szeretet és hűség mellett, a mi kis szenvedésünk és keresztbordozásunk. Alig mondhatjuk, hogy az is szenvedés, ha itt-ott megszólunk minket, mert »gyülekezet«-be járunk, mert az ár ellen úszunk.

Pál éhezett, szomjazott, bilincseket viselt, megvetést tűrt, az Urért — s végig hű maradt Krisztushoz. A misszionáriusok lemondanak hazáról, kényelemről, megküzdnek az ellenséges indulattal, gyilkoló klímával s végig megállva, mártyrhalált halnak az Urért! Tanulj tőlük áldozatkész életet s meghalni kész hűséget! Akkor te is öröklöd az örök élet koszorúját!

=====

A tartozás nyomasztó teher.

A távoli keleten egy mesternek szorgalmas segédje volt, aki mindig jókedvűen dolgozott. Egyszer a mester észreveszi, hogy segédje kedvetlen, szórakozott, nem megy keze alatt a munka. A munkavezetőtől megkérdezte, mi ennek az oka?? Azt a feleletet nyerte, hogy szegény fiu, mióta sok az adóssága, mindig arra gondol, szeme sokszor megtelik könnyekkel s hogy eloszlassa a gondját, többször az italhoz nyúl. Erre a mester azt mondta a munkavezetőnek: — »Mondd meg neki, hogy minden adósságát kifizetem!«

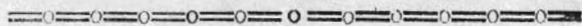
Ettől a perctől fogva a segéd teljesen megváltozott. Jókedvű lett, örömmel dolgozott. Még szebb és jobb munkát szállított, mint azelőtt.

Igen, mikor megértjük és átéljük, hogy Jézus Krisztus a mi bűneinket, tartozásainkat rendezte, rólunk levette, a keresztfára vitte, akkor megszabadulva terheinktől, örömmel végezzük földi hivatásunkat, a legnagyobb lelkiismeretességgel és hűséggel, mert tudjuk, hogy kinek dolgozunk s kinek tartozunk hálával!

Egy gyáros úgy őrizte ellen munkásait, hogy a munkásterem egyik sarkában egy titkos kis nyílást hagyott, ahonnan figyelte összes munkásait, hogyan dolgoznak. Ugy vette észre, hogy a hívő munkások akkor is szorgalmasan dolgoztak, ha a gyáros nem volt jelen, míg a világi munkások a gyáros

jelenlétében sűrűgtek-forgotak s igyekeztek sokat dolgozni, de mielőtt kiment a munkateremből, akkor lassabban dolgoztak, terefeleltek.

Akinek büne megbocsátott, tartozása elengedett, örömmel s hálával a szívében dolgozik, mert tudja, hogy nem embereknek, de Istennek szolgál!

Pál apostol.

(Folyt.)

Az antik ember.

Mint antik ember sokat foglalkozik a démonokkal, sáttánnal. Hymeneust és Alexandert a sáttánnak adja át. Reméli, hogy Isten a sáttánt a szentek által legyőzi.

Az antik műveltség s nagyvárosi élet is visszatükröződik Pál leveleiből. Beszél sportról, stadionról, katonáskodásról, rabszolgaságról, törvénykezésről, színházi életről, (I. Kor. 4. 9. Róm. 1. 32.) családi életről, építészetről, iparról, hajózásról, kereskedelemről. A falusi életről s földművelésről igen keveset beszél.

A népélet egyes jeleneteit élénken írja le. Így a korinthusi mészárosok húskimérését, mely a hitben gyenge keresztyént megbotránkozttatta. Élénken írja le a vám- és adószedők tevékenységét (I. Kor. 10–30.) s a pogány bölcseseket és szónokokat. A nagyvárosi erkölcsi romlottságot is szóvá teszi (Róm. 1–24.) Gal. 5. 19.

Pált az egykori történettudósok nem említik. Nem volt olyan ember, aki irodalmi tevékenységével, vagy tudományával feltűnt volna, vagy akinek elvei nagyon imponáltak volna. Felbukkanása a nagyvárosokban, talán nem keltett nagyobb feltűnést, mintha ma Hamburgban feltűnne egy amerikai adventista vándor prédikátor.

Luther 1517 óta mint író, mint reformátor, mint politikus és organizátor áll a nagy nyilvánosság előtt. Pál pedig a csendes ismeretlenségben maradt; csak halála után emelkedett világtörténeti jelentőségre. Ő magát gyenge szónoknak, tudatlannak, a világ szeméjének, az utolsónak mondja. Egyszerű, szegény embereknek írta leveleit.

Mégis, ez az ismeretlen, egyszerű ember nagyobb hatással volt a lelkekre, mint korának bármely más embere.

Mint egyszerű ember is kozmopolita, mert tudott a zsidónak zsidó lenni, a görögnek görög. A pogányoknál ott találja a lélek mélyére írt lelkiismereti törvényt, s úgy is-

meri őket, mint akik szintén vágyódnak ama ismeretlen egy igaz Isten után.

Pál a mystikusokkal szemben is józan. Ő neki is van glossolaliai tehetsége, s többször extázisban is volt, hallja a túlvilág hangjait, álomban Isten akarata nyilvánul neki, mégsem sokra értékeli a glossolaliai tehetséget s nem rajong.

Pál, a zsidó.

A pogány világvárosokban tartózkodó zsidók az Egy Isten tiszteletére s a görögnyelvű septuaginta olvasása végett, zsinagógákat építettek. Eddig 150 ilyen ismerünk. De több is volt. A pogány világban lakó zsidó évente 2 drakmát ajándékozott a jeruzsálemi templom számára, s ha lehetett, elzarándokolt oda. Némelyik otthon is maradt a szent városban s így lassan külföldi zsidó zsinagóga gyülekezetek alakultak Jeruzsálemben. Egy ilyen gyülekezet volt: ciliciai és kisázsiai zsidókból alakított zsinagóga gyülekezet. Ilyenben nevelkedett a Tarsusban született Saulus is későbbi éveiben. Mint gyermek, Saulus az aramei nyelv mellett tökéletesen elsajátította a görög nyelvet. Benjamin törzséből származó zsidó, születése által római polgárjogot nyert. Két neve volt. Az ózsidó: Saul, görögösen: Saulos, egy latin neve, görögösen kiejtve: Paulosz. A gyermek lelkében korán vert gyökeret a törvény, a bűn és a halál fogalma és érzése. Farizeus lett. Kiváló tanítója Gamaliel. Nemcsak a pietistikus farizeizmusnak tagja, de egyúttal a legfanatikusabb farizeizmus híve. Pál azonban ebben a tiszteletreméltó testületben is felfedezte a külső vallásosság alatt lappangó titkos bűnöket. Megismerte, hogy a külső körülméltetés nem ér semmit, ha belső körülméltetés nincsen. Isten ügyéért és népéért kész lett volna testét megégettetni. Pál mint keresztyén is zsidó maradt. Keresztsége által nem vetette le fajiságát. Nem vetkezte le népének nemzeti és vallásos tulajdonságait. Büszkén vallja magát »héber«-nek, »izraelitá«-nak, »Ábrahám magvának«. A pusztában vándorló zsidókat »ősatyjának« mondja. »Ábrahámot«, »Izsákot« magától értetődően »atyjának« nevezi. A nem hívő zsidókat is »testvérei«-nek nevezi, akikért, ha meg tudná nyerni Krisztus számára őket, kész lenne magát száműzetni. Utazásában is a zsidó időszámítást használja. Népének szent szokásait tiszteletben tartja. A nem zsidók számára, sokszor ezt a kifejezést használja: pogányok. Az ő népét »olajfának«, a pogányokat »vadhajtás«-nak nevezi. A római levél tesz bizonyosságot forró szeretetéről az ő zsidó népe iránt, kit sirat, mert a Messiást ellökte magától.

(Folyt. köv.)

Jugoszláviai évi konferencia.

Ellentétben az osztrák és a magyar testvérkonferenciákkal a Jugoszláviai Missziói Konferencia ezúttal nem fél — hanem másfélévi szünet után ülésezett. Ennek oka nem rejlik a prédikátorok készületlenségében, hiszen megszoktuk a kora tavaszi konferenciákat, hanem onnan ered, hogy új püspökünk van, aki szívesebben egymásután tartja a jugoszláv és a bolgár konferenciákat és így tulajdonképpen úgynevezett őszi konferencia lettünk. Idei konferenciánkra nézve azonkívül egész sor körülmény jellegetes. Így Crven- (Cservenka) helyett Novi Sad — Ujvidék — látta vendégül, ennek is Lichtenberger Vilmos eddigi érdemes laikus prédikátor alig pár hete új prédikátora. De eddigi lendületes és tapasztalt missziói szuperintendensünk, Jakob János mostani kispesti prédikátor is csupán mint »vendég« vett részt a konferencián és helyette dr. Liebner Ottó, mint a missziói hatóság képviselője, vezette a püspök és a konferenciai hivatalnokok mellett az ügyeket. De mi már megszoktuk a »szokatlan« körülményeket és megtanultuk az alkalmazkodást és így minden jól ment. Egy tény azonban változatlan: Mindig ugyanazon egy kegyelmes mennyei Úr ugyanazon gyarló, de Hozzá ragaszkodó, Benne bízó és Néki engedelmeskedő szolgálai vagyunk. Bennünket Ő váltott meg, Ő hívott el és küldött ki és Ő ígéretéhez képest velünk is van és megáld minket. Valóban nekünk, kik szeretjük nagy Istenünket és Néki szenteljük magunkat mindenestül, mindenek javunkra vannak. Hála az Úrnak, gyönyörű konferenciánk volt.

Erthető, hogy kíváncsiak voltunk püspökünkre, akít csak most üdvözölhattünk először. Ugy tudtuk, hogy dr. William O. Shepard püspök régimódi igazi evangelista szellemű vezér, de amerikai és hozzá ősz úr. Megért-e majd minket, kik oly fiatalok és önértékesek vagyunk? Nos első pillanattól fogva meggyőződhattünk, hogy nincsen semmi okunk aggodalomra. Az érintkezésben tapintatos, kedves és szeretetteljes; a vezetésben határozott, bölcs, de igazi keresztyén szellemű és páratlanul gyöngéd; a felszólalásokban és prédikációkban apostoli lelkiületű és a Szent Lélektől ihletett, elragadó szónok — így bontakozott ki örvendező lelkeink előtt főpásztorunk rokonszenves alakja. Sugalmazott és sugalmazó reggeli tanításai és szeretetteljes avató prédikációja a Miatyánkról nemcsak felejthetetlenül vésődtek emlékezetünkbe, hanem biztosan fokozott odaadásra és buzgóbb munkálkodásra serkentettek bennünket. Ugy érezzük, Shepard püspök atyai érületű irántunk; szeretettel munkánk és nehézségeinkkel szemben meg-

értéssel és mindenben körültekintéssel viselkedik.

A missziói és az egyházmegyei szuperintendensek jelentéseit különös érdeklődéssel hallgattuk. Sok munkáról, válságokról, és nehézségekről, de nagy diadalmakról is szóltak. Macedóniában volt a legsúlyosabb a helyzet minden tekintetben. Egy rendes és egy próbapredikátor Amerikába hajózott. — A többi kivétel nélkül, többnyire először, el lett helyezve. Mindazáltal szép anyagi és még szebb taglétszámi eredményeket jelentettek. A két északi egyházmegyében serényen dolgoztak, több helyen ébredések keltek, de az eredmények — tekintve arra, hogy a statisztika már december 31-én zárult — egyelőre nem olyan szembetűnők. Azonban itt is, mind a tagságban, mind az áldozatkészségben, így is szépen haladtunk. Megvannak ugyan a nehézségek, sőt némely helyütt megállás, vagy hanyatlás is, de viszont régi meddő gyülekezetek felélednek, újak fellendülnek; mindenhová elmenni, ahová hívnak, mindent kellően elvégezni, amit megkezdtünk, nem is birunk. A megritkított prédikatori kar kettővel szaporodott. Többre is volna szükség, de ha találkozna is, úgysem bírnánk többet alkalmazni, mert a szűkös pénzeszközök nagy körültekintést és óvatosságot parancsolnak. Örülünk, hogy módunkban van 3 fiatal jelöltünket kiképeztetni és reméljük, hogy azok hamarosan bevégezik tanulmányaikat és kitöltik a hézagokat. Ezek között két macedón testvér is van, akik igen buzgón tanulnak és komolyan készülnek szent hivatásukra. Nagy csapás érte hazai gyülekezetük egyikét a konferencia óta, t. i. leégett, állítólag gyújtogatás folytán, a fontos és tágas radovistei kápolna, éppen akkor, amikor Daszkalov prédikátor csomagolt. Taglétszámunk 100 próba és 2 rendes taggal gyarapodott. Az utolsó konferencia óta diakonissza ügyünk igen szépen megindult. 7 saját diakonisszánk van. Sajnos épen a konferencia napjaiban egy meghalt Budakeszín. Brandt Margit testvér első szomorú áldozata diakonissza ügyünknek, ami mélyen lesújtott bennünket. Ezt a munkát nem kezdhettük volna meg oly sikeresen, ha nem nyitja meg számára kapuját leányintézetünk. Ugyancsak ennek az intézetnek lehettek vendégei szerény aggotthonunk kedves lakói is. Jakob testvér távozásával ide is új vezetőség kerül. Természetesen sok hátránnyal jár intézetünkre a sok változás, viszont munkánkar mind szorosabb vonatkozásba is kerül, ami csak kívánatos. Mivel alig maradt ingyen, illetve kedvezményes hely, érthető, hogy kevesebb lett ideiglenesen a tanítványok száma. Továbbra is leginkább szerb családokból kerülnek ki, mégpedig jó családokból. Ez nagy bizalomra mutat, ami kitünik

a sok elismerő nyilatkozatból is. Takarékoskodási rendelkezések folytán srbobrani (Szent Tamás) árvaházunk lakói 8-ra apadtak. Gyülekezeteink így is sok áldozatot hoznak, hogy kipótolhassák a csekély központi segély és némely hozzátartozó elégtelen teljesítményét. Női egyleteink is sokat tettek jótékony intézményeink érdekében, még többet a gyülekezetekért és azonfelül is minden eddigit messze meghaladó összeget küldtek pogány missziói célokra. A vasárnapi iskoláink konkurrenciával és egyéb nehézséggel küzdenek, úgy, hogy örülnünk kell, hogy még mindig vagy ezer gyermeket taníthatunk Jézus ismeretére. Ifjúságunk több nagyobb csoportra oszlik és mindenütt tud Jézusért lelkesedni és harcolni. Helyenkint fontos missziói szerepet tölt be.

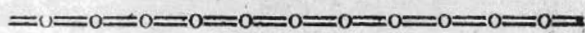
Mindezekről csodálkozással és elismeréssel értesült kedves püspökünk és »Board of Foreign Missions« képviselője és a többi külföldi vendégünk, akiket igen melegen üdvözöltünk és akiknek jelenléte igen bátorító volt számunkra. Hálásak vagyunk a Dél-német anyakonferenciának, hogy Straehle Gyula testvért képviselőjeként küldötte hozzánk és igen örültünk, hogy Slegle mérnök testvért — mindkettő Caustattból — körünkben láthattuk. De különösen örültünk Schmidt János testvér, dombovári prédikátornak is, akivel szívesen ápoltuk a testvéri közösséget. A kedves testvérek áldásunkra voltak.

Külön lapra tartozik az a közvetlen és megrendítő búcsúest, melyet a körünkől távozó tisztelt és szeretett Jakob szuperintendens testvérnék szenteltünk. Bár nem volt feltüntetve a hivatalos sorrendben és meghítt barátai és tisztelői, főleg munkatársai suttomban rendezték, mégis szépen megtelt az intézet hangversenyterme mellékhelyiségeivel együtt. E sorok írója meghatott hangon olvasta fel Jakob testvér életének és ténykedésének méltánylását és bár csak éppen hogy a főbb mozzanatokat jelezte, de elég időt vett igénybe. Lichtenberger testvér kettőjük régi ismeretségük és meg-megújuló barátságukról nyilatkozott. Drumm Adolf testvér vidám hangon mesélte, milyen érzéssel látta és hallgatta először prédikálni Jakob testvért, hogy szerette meg, hogy vette az őt rá, hogy először tegyen bizonyágot az Urról és milyen érdekes utakat tettek néha együtt meg Verbász és Kucura, meg Sóvé és Okér közt. Sebele testvér megmagyarázta, miért voltak ők Jakob testvérről még mindig olyan meghítt viszonyban, mennyit köszönhet annak, hogy osztozkodtak munkában, kényelmetlenségben, örömben és bánatban és néha nemcsak a kenyéren, de a szalonán is. Gyakran bosszankodott Jakob testvér nyugtalanságán, de néha mulatott is rajta és soha nem szakadt meg köztük a

barátság benső kapcsa. Temkovics testvér azt mondta, hogy Macedónia és az ottani prédikátorok bizonyára kevés örömet szereztek Jakob testvérnék és bár ők sokat köszönhetnek neki, de ő valószínűleg legfeljebb haja gyorsabb öszülését. Liebner őcélesen emlékezett meg Jakob testvérről Macedóniában tett útjairól és annak érdekes egyéniségéről. Számos rögtönzött énekszám képezte a meleg hangulatban eltöltött szép búcsúest keretét, melyet Mayr testvér indítványozott és vezetett. Így enyhítettük az oly fájdalmas búcsúzkodást. Csak az a tudat vigasztal, hogy többször is el fog látogatni hozzánk kedves Jakob testvérünk, aki mindenben első és mintakép volt köztünk. Az Úr vezérelje Őt.

Legszébb konferenciái napunk a vasárnap volt, midőn áldott prédikáció után Drumm Adolf testvért gy. vénné, Stahl Lőrinc és Arsity Vojiszlav testvéreket diakonusokká avatták. Délután aztán utoljára gyülekezlekeztünk bizonyágtevő istentiszteletre. Most újból folyik a szép munka.

Drumm Nándor.

Édes anyám ne sirj!

És 55, 18.

Isten az ő szeretetéből nem hagyja vigasztalás nélkül a gyászoló és bánatos szívűeket. Az Úr Jézus még ma is azt mondja: »Ne sirj«. Egy hívő édesanyának meghalt egyetlen gyermeke. Ez annyira megtörte az asszonyt, hogy éjjel-nappal sirt. Próbálták többen megvigasztalni. De mind hiába. Egyik éjjel azután álomot látott. Úgy tűnt fel neki, mintha a menyországban volna. Ott látja, amint egy angyal egy csomó fehér ruhás gyermeket vezet. Mindegyik gyermeknek kezében egy korsó. Amint az édesanya így nézi a gyermekeket, látja, hogy a legutolsó gyermek alig tud a többi után menni, olyan nehéz az a korsó, amit neki is vinnie kell. Erre az asszony oda akar menni, hogy segítse vinni a korsót. Mikor odaér, hát felismeri a nehéz korsót cipelő gyermekben az ő meghalt gyermekét. »Mit viszel ilyen nehezett ebben a korsóban édes gyermekem« — kérdezi az anya a gyermekét. »Ezek a te könnyeid édes anyám« — feleli a gyermek; »azért ne sirj annyit jó anyám, mert a végén már egészen el fogok maradni a többitől, mert nem bírom e nehéz korsót.« — Erre felébredt az anya. És amire most senki nem volt képes, ezt az Úr elvégezte egy álomban, megvigasztalta a bánatos anyát.

Igen az Úrnak utai kifürkészhetetlenek, ezért ne sirj, »asszony ne sirj, hanem jöjj az Úrhoz, ki pótol minden veszteséget és megvigasztal minden bánatban. —

Minor.